

**UCHWAŁA NR XIII/5/2015
RADY MIEJSKIEJ W BIERUNIU**

z dnia 30 grudnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1286 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.), na wniosek Burmistrza Miasta Bierunia,

RADA MIEJSKA W BIERUNIU

uchwała:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązać Burmistrza Miasta Bierunia do złożenia Radzie Miejskiej sprawozdania z realizacji Programu do dnia 31 marca 2017 r.

§ 3. Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Bierunia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2016 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Bieruniu

Adam Rozmus

Załącznik do Uchwały Nr XIII/5/2015
Rady Miejskiej w Bieruniu
z dnia 30 grudnia 2015 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2016**

BIERUŃ 2015r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

I. WPROWADZENIE

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych. Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bieruń na lata 2014-2020. Realizacja powyższych zadań opiera się na następujących dokumentach:

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1286 z późn. zm.),
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz.U z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.),
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U z 2015 r., poz. 1390),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bieruń na lata 2014 – 2020.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016, wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców Gminy Bieruń związanych z problemami uzależnień, obejmuje możliwie szerokie spektrum działań, począwszy od działań terapeutycznych poprzez profilaktyczne, aż do działań zmierzających do kształtowania i utrwalania pozytywnych postaw i wartości zarówno osób dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta Bierunia na rok 2016 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Z programu profilaktycznego, wynika na jakim poziomie jest to oddziaływanie. Profilaktyka uniwersalna – ukierunkowana na całe populacje. Są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów alkoholowych w danej populacji. Działania uniwersalne są realizowane dla dzieci i młodzieży, dorosłych, rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej realizowanej w ww. Programie

są działania opóźniania inicjacji alkoholowej lub papierosowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyka wystąpienia problemów alkoholowych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania różnorodnych zachowań ryzykownych dla zdrowia. W związku z tym w profilaktyce tych zachowań zasadnym jest tworzenie programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających oraz łączenie różnorodnych działań podejmowanych wobec tej populacji. Profilaktyka selektywna jest więc przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.

Spośród licznych problemów społecznych, alkoholizm ma szczególne znaczenie. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj.: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Program, w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych oraz przemocy.

Zadania oraz sposoby i metody ich realizacji ujęte w Programie, są dostosowane do lokalnych potrzeb oraz możliwości ich realizacji w oparciu o istniejące zasoby osobowe, instytucjonalne i organizacyjne, a działania mają charakter długofalowy i są konsekwentnie i systematycznie wdrażane, stąd chcąc zapewnić skuteczność podejmowanych działań.

Działania ujęte w programie uwzględniają kontynuację zadań rozpoczętych w latach poprzednich.

II. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Celem głównym programu jest ograniczanie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych wynikających z uzależnień, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Bierunia oraz oddziaływania terapeutyczne i profilaktyczne.
2. Cele szczegółowe programu:
 - a) ograniczanie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, narkotyków i innych substancji,
 - b) rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
 - c) wzrost społecznej świadomości związanej z tematyką uzależnień i przemocy,
 - d) integracja społeczna osób uzależnionych,
 - e) doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami związanymi z realizacją programu.

III. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Udzielanie rodzinom, w których wstępują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej, prawnej, a także ochrony przed przemocą w rodzinie. Realizacja zadania będzie się odbywać poprzez:
 - Prowadzenie oraz doposażenie Gminnego Centrum Profilaktyki Uzależnień (GCPU) przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bieruniu dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków oraz osób dotkniętych przemocą i ich rodzin.

Zadania Gminnego Centrum Profilaktyki Uzależnień:

- a) prowadzenie poradnictwa, edukacji oraz udzielanie pomocy psychologicznej indywidualnej i grupowej,

- b) podejmowanie działań mających na celu motywowanie osób do podejmowania leczenia odwykowego,
 - c) zapewnienie dostępu do pomocy prawnej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin, w szczególności w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie,
 - d) upowszechnianie wiedzy na temat procedury „Niebieska Karta” i infolinii „Niebieska Linia”,
 - e) udzielanie informacji dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób doświadczających przemocy i ich rodzin na temat placówek pomocowych działających w obszarze problemów uzależnień i przemocy,
 - f) współpraca z placówkami leczenia odwykowego i podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień,
- Prowadzenie oraz doposażenie świetlic wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczo - wychowawczym w Bieruniu realizujących programy profilaktyczne dla dzieci i rodziców.

Świetlice realizują w szczególności następujące zadania:

- a) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży,
- b) sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,
- c) prowadzenie dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach prowadzonych w świetlicach poprzez finansowanie m.in. posiłku, wigilii, paczek świątecznych itp.,
- d) finansowanie wycieczek, półkolonii oraz innych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży ze świetlic,
- e) finansowanie i wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, skierowanych do dzieci i młodzieży, polegających na organizowaniu zajęć o charakterze rekreacyjnym, sportowym, kulturalnym itp.,
- f) tworzenie możliwości dodatkowych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych uzależnieniami m.in. poprzez zakup materiałów, sprzętów itp.,
- g) inicjowanie różnych form profilaktyki rówieśniczej m.in. poprzez wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu,

- h) współpraca z rodziną dziecka oraz finansowanie zajęć dla rodziców rozwijających umiejętności i kompetencje wychowawcze,
- i) promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży m.in. poprzez finansowanie, prowadzenie, tworzenie klubów młodzieżowych.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych. Realizacja zadania będzie się odbywać poprzez:

- a) wspieranie szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych w rozwijaniu działań profilaktycznych m.in. poprzez finansowanie programów profilaktycznych, rozwoju osobowości i działań twórczych dla dzieci i młodzieży,
- b) prowadzenie edukacji publicznej poprzez rozpowszechnianie ulotek, broszur, współpracę z mediami,
- c) udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjno – społecznych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- d) zakup materiałów: dydaktycznych, edukacyjnych, promocyjnych, profilaktycznych, literatury i prasy specjalistycznej,
- e) finansowanie imprez, kampanii, konkursów i przedsięwzięć bez alkoholu, narkotyków i innych używek oraz przemocy,
- f) organizowanie i finansowanie szkoleń, konferencji podnoszących kwalifikacje zawodowe z zakresu profilaktyki narkomanii, alkoholizmu oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności dla: pracowników szkół, świetlic, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bieruniu, Policji oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu,
- g) podejmowanie działań edukacyjnych, szkoleniowych, kontrolnych i interwencyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, które mają na celu ograniczanie ich dostępności i przestrzeganie zakazu sprzedawania i spożywania przez nieletnich napojów alkoholowych,
- h) wykonanie diagnozy problemów uzależnień w Gminie Bieruń.

3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez wspieranie działań mających na celu wspomaganie procesu powrotu do zdrowia osób uzależnionych i członków ich rodzin.

Na podstawie ustawy z dnia 24.04.2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm.), zadanie to będzie realizowane przez organizacje pozarządowe i instytucje, które wybrane zostaną w ramach otwartego konkursu ofert na 2016 rok.

IV. POSTĘPOWANIE ZWIĄZANE Z ZOBOWIĄZANIEM DO LECZENIA ODWYKOWEGO

1. Zadanie to realizować będzie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu, która w ramach swych kompetencji:
 - a) rozpatruje wnioski o leczenie odwykowe,
 - b) kieruje na badania przez biegłych (psychologa, psychiatrę) osób, które nie zgadzają się na dobrowolne poddanie się leczeniu odwykowemu,
 - c) finansuje opinie biegłych w przedmiocie uzależnienia oraz przeprowadzanych wywiadów środowiskowych na potrzeby Komisji,
 - d) opiniuje wnioski na sprzedaż napojów alkoholowych, wydawanie postanowień,
 - e) kieruje wnioski do Sądu w celu orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
 - f) motywuje do podjęcia leczenia odwykowego,
 - g) kontroluje przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na terenie Gminy Bieruń, na podstawie upoważnienia wydanego przez Burmistrza,
 - h) rozwija współpracę służb i instytucji zajmujących się problemami rodzin, w których występuje problem uzależnień i przemocy,
 - i) uczestniczy w pracach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bieruniu.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu.

Za wykonywanie zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w następujący sposób:

a) przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

240 zł brutto za posiedzenie,

członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

220 zł brutto za posiedzenie.

V. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Za Realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii odpowiada Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu.

Partnerzy programu:

- a) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bieruniu,
- b) placówki służby zdrowia,
- c) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach,
- d) Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu,
- e) Straż Miejska w Bieruniu,
- f) Sąd Rejonowy w Tychach,
- g) Prokuratura Rejonowa w Tychach,
- h) placówki oświatowe,
- i) ośrodki wsparcia,
- j) organizacje pozarządowe,
- k) kościoły,
- l) media,
- m) społeczność lokalna.

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy 2016 w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy Bieruń, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być pozyskane środki zewnętrzne.

VII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Do oceny stopnia zrealizowania działań w ramach programu zostaną wykorzystane następujące wskaźniki monitoringowe:

- a. liczba osób korzystających z pomocy GCPU w Bieruniu,
- b. liczba udzielonych porad,
- c. liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- d. liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi,
- e. liczba osób zgłoszonych do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- f. liczba przeprowadzonych kontroli punktów obrotu napojami alkoholowymi i jej wyniki,
- g. liczba dzieci w świetlicach wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczo – wychowawczym,
- h. liczba wniosków zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu.